

gramov, novih gesel in novih pojmov — o „posestnem stanju“, o blesteči nemški kulturi, o tradicionalnem stališču Nemcev itd. itd. Slovani seveda niti ne mislijo na to, da bi pripoznali domovinsko pravico takim geslom in programom. In če kdo ni hotel verjeti do sedaj, kolike duševne sile tiče v življu slovan-skem, uverjen mora biti danes, ko vidi, da so Slovani vzlic vsemu večstoletnemu potiskanju, vzlic vsemu zapostavljanju, vzlic vsemu odrekanju sredstev za izobražbo in napredek, vendar dospeli do tja, kjer so danes!! Da ni v avstrijskih Slovanih res toliko eminentnih duševnih sil, pogubili bi se bili že davno pod strašnim pritiskom nasprotnih roke. Da, mi smo postali kulturni živeli, ali ne po zaslugi nemških sritežev, ampak vzlic nasprotnim napo-rom istih! Tako je, gospod urednik! Nemci nimajo ni sence kake pravice, da bi se pred svetom bahali z naslovom širiteljev kulture med Slovani, ni v starih ni v sedanjih dobah.

Še nekaj. Vi sami, gospod urednik, ste rekli, da je g. grof Badeni najbrže hotel napraviti kompliment nemški levici. Tudi če bi hoteli v božjem imenu pripoznati, da vsem nam „sveti“ nemška kultura, morali bi vendar reči, da oni kompliment ni bil na svojem mestu. Ali ima mar nemška levica kako posebno pravico govoriti v imenu naroda nemškega? Ne, in odločno ne! Zato ne, ker sama ni nemška, ampak jej je nemštvo le krinka za doseganje poznanih namerov. Nemška levica ni prava nemška stranka, ker je požidovljena prek in prek, a židje niso Nemci, ker so posebno plemo brez sorodstva v Evropi — k večini jim morda štejejo blizu — Madjari! Par nobile fratrum!

Deželnozborske volitve na Kranjskem. Trgovska in obrtniška zbornica Kranjska je postavila svojima kandidatom zopet gg. dra. K. viteza Bleiweisa-Trsteniškega in Antona Kleina. — Meščani v Novem mestu in Črnomlju so ponudili kandidature — kakor poroča „Slov. Narod“ — g. dru. Ivanu Tavčarju.

Knez Hohenlohe pri delu. V „Il Piccolo della Sera“ čitamo, da se je novi državni poslanec goriški in naslednik grofa Frana Coroninija, knez Egon Hohenlohe, minoli petek odpeljal v Florenco, da zaprične pogajanja z ravnateljstvom italijanskih železnic za dogotovljenje neposredne zveze med Trstom in Benetkami!! — Visokorodni gospod torej ni pozabil na „prisrčno željo“, izraženo na volilskem shodu v Gradiški „per la direttissima Trieste-Venezia“. Oni goriški volilci, ki so na pritisk dali svoje glasove knezu Hohenlohe, pa naj premišljajo sedaj, da-li bi ne bilo umestneje, da si je presvetli knez prihranil to dolgo pot ter ostal lepo na Dunaju, kjer bi z manjim trudom lahko kaj storil za tako železniško zvezo, koja kravo potrebuje dežela goriška, zvezo, ki bi nas sicer politički ne približala Italiji, pač pa bi ojačila deželo in mesto goriško v gospodarskem pogledu in bi še bolj utrdila zvezo med to pokrajino avstrijsko: zvezo z notranjimi deželami avstrijskimi. — Prejasnega kneza vidimo torej že pri delu, in to delo odgovarja — našim bojaznim.

Volitev župana Dunajakega se bode vršila jutri. Danes poročajo z Dunaja, da vse skup ni bilo res, kar se je govorilo o dogovorih v Budimpešti med našimi in ogerskimi ministri o izvolitvi dra. Luegerja županom dunajskim. Saj je pa tudi res težko verjeti, da bi se vlada hotela postaviti po robu želji ogromne večine dunajskega prebivalstva le zato, da ugodni izvestnim židovskim krogom. Sicer pa: pri nas je vse mogoče.

Italija v Afriki. Najnovejša „per le nostre armi“ ne baš prijetne vesti pravijo, da „še ne popolnoma mrtvi“ Menelik koraka na čelu 60000 mož, da se združi z vojsko Mangashe, ki šteje tudi 30000 mož. V oči gled taki vojski da se je umaknil slavni Baratieri do Adu. Radi verjamemo. Naš „Mattino“ pravi, da te vesti niso posebno ugodne. Tudi temu menjenju ni da bi človek posebno oporekal.

Različne vesti.

† **Dr. Josip Muršec.** Dne 25. t. m. umrl je v Gradcu zopet jeden izmed duhovščine štajerske, od nekdanj odlične po svojih zaslu-

gah za koristi naroda slovenskega. Ta mož bil je dr. Josip Muršec, bivši učitelj verouka in slovenščine na realki v Gradcu in pozneje šolski nadzornik na Hrvaškem. Pokojnik je spisal več knjig nabožne vsebine. Porodil se je leta 1807. — Lahka mu zemlja!

Pometajte pred svojim pragom! Dunajski „Welt-Blatt“, to je namreč glasilo za dunajske babe in za take babe, ki sicer ne bivajo na Dunaju, pač pa razumijo nemški, kakor je naš „Il Piccolo“ glasilo za tržaške babe (Prosim, kaj ni „Piccolo“ glasilo neke občinske oblasti? Stavce.), ta Dunajski klepetec prinesel je te dni senzacionalno podoba — iz Trsta. Ta podoba je predstavljala neko namišljeno tržaško ulico o burji. Tu frči — na podobi namreč — vse križem: svetilniki, ženske, vozovi, možki in klobuki. Vse je po zraku. Umevno je, da dotični „umetnik“ Trsta niti videl ni, verjetno pa je, da je o burji „slišal nekaj zvoniti“. Na temelju tega, kar je čul, še bolj pa na podlagi onega, česar ni čul, izmislil si je grozovito podobo: „Trst o burji“. Naj mu bode to veselje; mi ne zavidamo niti domišljavosti „Welt-Blattovega“ „umetnika“, niti ne zavidamo lahkovernih čitateljev tega babjega lista. Ta strahotna podoba pa je grozno razburila živce občutnemu „Il Piccolo della Sera“. To tržaško nedosežno trobilo — kar se namreč dostaje gujenja škandolozne kronike — udriha kar s kolcem po ubogemu, „najvsemu“ „Welt-Blattu“, češ, da priobčuje take popolnoma iznišljene podobe. Ali je to menda pojav — zavisti? Mar ni baš isti „Il Piccolo d. S.“ prinašal še ostudnejše, izmišljenih, kar iz trte izvitih podob? Mar ni ravno „Il Piccolo“ letos donesle ilustracijo procesije v Trstu, koje ni bilo?! „Welt-blattu“ ilustrovane lažij se vsaj dostajajo tujege mesta, dočim je „Il Piccolo“ ilustrovano lagal o svojem domačem mestu. Pojdite no! Pometajte najprvo pred svojim pragom!

Še nekaj o „XX seculi di vita latina“. Tržaško pogorelo (a ne zgorelo) Lahonstvo daje vladi in državnemu sodišču neprikrito pod nos, da onih zloglasnih „XX seculi“ na ploči, ki ne bode vzdana, obstoji zares. To naj dokazuje dejstvo, da je slavni laški deželni odbor v Istri ukazal, da naj se nabirajo in pohranijo ostanki izza dōbe rimskega vladanja, koji se nahajajo v okolici Buzeta in Roča. Ali pa je s temi ostanki dokazana „vita latina“?? Mislimo da ne! Starorimske čete hotele so si osvojiti pol sveta, kakor pozneje Napoleon I. In ostankov napadov in navala rimskih tolpa nahajamo celó na Angleškem, po Nemčiji, Hrvaški itd. Ali pa je kdaj prišlo pametnemu človeku na um, da bi bil zaradi tega razglasil dotične zemlje kot zemlje „latinskega življa“? Menda ne! Treba je, da dokažete vi gospodje, ki se potegujete za svoje „XX seculi“ — kdo je bil oni narod, ki je živel tedaj v Istri, Dalmaciji itd., ko so podjarmili te dežele rimljanke „kohorte“! Morda „neodrešenci“, ki so komaj pričakovali rešitve iz lastnega „barbarstva“? Kaj pa je s prastarimi hrvaškimi spomeniki po teh deželah?? O tem gospoda „dei XX seculi“ menda ne znajo ničesar?!

Bolezen grofa Taaffe-a. Z Dunaja poročajo dne 27. t. m.: Iz Nollzova javljajo, da je grof Taaffe telesno jako oslabil. Oteklina na desni nogi se širi. Bolnika hranijo umetnim potom.

Kužne bolezni v Trstu. V tednu od 19. do 26. t. bilo je v tržaški občini prijavljenih 37 slučajev dāvice (Prejšnji teden bilo je prijavljenih 44 slučajev). Razven teh bilo je prijavljenih 13 sl. škrlatice, 1 sl. ošpic in 2 sl. legárja. Umrla so 8 otroci za dāvico.

Odbor „Slovenskega pevskega društva“ javlja nam, da objavi vsopred svoje veselice tekom današnjega dneva, ker vojaška godba ni še sestavila svojega glasbenega vsopreda. Vsopred objavimo torej v večernem izdanju današnje številke.

Iz Dolenjega Logatca nam pišejo: V Vašem cenjenem listu z dne 25. oktobra t. l. nahaja se dopis iz Logaškega okraja, v katerem se graja na nečuten način zgradba nove okrajne ceste od Trefala do nekega vrha in potem zopet z vrha do meje Idrijskega okraja ter se očita vis. deželnemu odboru kranjskemu, da je izročil najprvo načrte za izdeljavo imenovane ceste nekemu ptujcu, kateri je po mnenju g. dopisnika napravil dotične načrte le vsled tega, ker je

utaknil v žep par stotakov in da je pobegnil Bog zna kam, tje morda „čez lužo“. Resnici na ljubo moramo povedati, da se je imenovani cestni del od Trepala do vrha, oziroma do Rovtarske farne cerkve izvršil natančno po načrtu, napravljenem po g. deželnemu inženirju Hraskiju; ravno tako tudi ostali del od vrha, to je od Sinkovičeve hiše do Idrijske meje, izvzemši mali del te ceste nad Kavčičevim mlinom. Za izvršitev načrtov tega dela ceste imel je gori imenovani tehnik samo tri pota iz Ljubljane v Rovte in to na stroške okrajnega cestnega odbora in ne na deželne stroške. Cesta pa ravno na tem mestu ni tako gorostasno slabo izvršena, ako se vpošteva lega zemljišča v Rovtarski občini, kjer se nahajajo sami griči in velikanske doline, tako, da ne bi bilo mogoče nobenemu tehniku napraviti boljši načrt za izvršitev ceste do meje Idrijskega okraja, kakor se je zgodilo sedaj, ne da bi se ne popolnoma oddaljil s cesto od Borovtarske farne cerkve in bi bil napravil načrt za speljavo ceste čez Žajevo v Žire, ker se je ta pri prvotnem komisijonalnem ogledu odobrila kot zveza med Rovtami in Žirem. Po dolini Sori se je sedaj moral napraviti odlomek ceste iz Rovt do Idrijske meje do tako zvanega Bohitovega mlina, kjer se bode kakor se splošno upa, nadaljevala cestna zgradba do Žirov. Toliko v pojasnilo za uljudno prošnjo, da blagovoliste to ponatisniti v Vašem cenjenem listu.

Kedaj bode konec sveta? To vprašanje je sicer jako lahko izustiti, ni ga pa modrijana na svetu, ki bi mogel na isto točno odgovoriti. Razni učenjaki izustili so svoje menjenja, ugiblajoči zakone narave, toda kaj so taka domnevanja v oči gled božje vsemo-gočnosti? No, vendar se je našel mlad duhovnik, kateri je takó „presvetljen“, da čita v zaprti knjigi bodočnosti in da je odgovoril na to vprašanje v propovedi, v prisotnosti par stotin ljudi! Ta čudak je torej te dni nekje — ne na Slovenski zemlji! — propovedoval o koncu sveta in povedal kar brez ovinkov, da imamo do sodnega dne samo še 105 let!! Kakó pa je ta „prosvetljeni“ modrijan to „izuhital“? Čujte kaj je rekel: Bog je ustvaril svet v šestih dneh, sedmi dan pa je počival. Pred Bogom pa je jeden dan jednak 1000 letim torej je 6 dni toliko, kolikor 6000 let. Sedmi dan je določen za — konec. Minolo je že 4000 let, odkar je bil svet ustvarjen, do Kristusovega rojstva. Prištevajo torej tem 4000 letim še 1895 let, katere so pretekle po rojstvu Kristovem, in dobimo 5895 let. Koliko manjka torej še do 6000? To va, izračuni vsak otrok: Samo še 105 let. Torej v 105 letih bode konec sveta!

Škoda, da po preteku teh 105 let ne bomo mogli vprašati dotičnega „modrijana“: „Ej gospod, saj svet še stoji; povejte nam, zakaj se še ni podrl“? Vprašati pa ne bomo mogli, ker po 105 letih ne bode več ne nas, ne dotičnega „modrijana“, svet bode pa brzkone še stal po volji Stvarnika in tudi Slovanom se bode izvestno godilo bolje nego pa dandanes

Pretep. Minolo soboto zvečer sprli so se v ulici Coroneo trije meščani z dvema vojakoma sanitete. Jeden teh poslednih je napadel 30letnega težaka Petra Vidalijsa, ki je v istem trenutku izstopil iz bližnje gostilne, kajti vojak je mislil, da je Vidali jeden izmed tistih, s katerimi se je bil prej prepiral. Vojak Josip Seeman je udaril Vidalijsa z bodalom (bajonetom) po glavi, ranivši ga neizdatno. Policijski komisarjat v ulici Scussa je prijavil stvar vojaškemu poveljništvu.

Oče in sin. Predsinočnem sprli se je kotlar Ivan Gregorutti, stanujoči v hiši št. 4 ulice Media s svojim očetom radi tega, ker je bil sin v družbi svoje zaročnice baje pojedel večerjo, pripravljeno za očeta. V prepiru je sin zamahnil s stolom po očetu, le-ta pa je pograbil kuhinjski nož in ga zabodel sinu v desno stran prsij. Težko ranjenega sina so odnesli v bolnišnico, očeta pa so zaprli.

Umor na Dunaju. Dne 27. t. m. našli so v nekem hotelu na Dunaju ruskega zdravnik Solbeva umorjenega. Solbev je bil večer prej dospel iz Karkova na Dunaj. O morilcu ni sledu in tudi ni znano, kaj je dalo povod k temu umoru.

Policijsko. Zadnjič smo sporočili, da je nepoznan tat „ukradel“ mlekarju Baschieru voz in konja, vporabivši priložnost, ko je mlekar vstopil v hišo št. 2 ulici delle Poste Tega drznega tatú prijeli so v Kopru, kamor

se je pripeljal na „ukradem“ vozu z „ukradenim“ konjem, da oboje proda. Seveda so tata prignali v Trst in ga deli pod ključ. — Nepoznan tat je ulomil v stanovanju branjeveca Andreja Davinellija, ulica Madonina št. 32 ter ukradel gotovega denarja in zlatnine skupno vredno par sto goldinarjev. — 29letno brezposelno Marijo Kovač iz Ljubljane so zaprli ker se je zopet vrnila v Trst, dasi je bila večkrat izgnana od tu.

Koledar. Danes (29.): Narcis, škof; Hija-cint, mučenec. — Jutri (30.): Klavdij, mučenec. — Prvi krajec. — Solnce izide ob 6. uri 34 min., zatoni ob 4. uri 53 min. — Toplota včeraj: ob 7. uri zjutraj 10 stop., ob 2 pop. 16.5 stop. C.

Loterijske številke izžrebane 17. t. m.:

Trst	81, 7, 69, 24, 32.
Linc	20, 61, 85, 78, 15.
Inomost	42, 20, 10, 14, 52.
Budim	86, 89, 59, 7, 70.

Najnovejše vesti.

Ljubljana 28. Vsled poplave je deloma obustavljen promet na dolenski železnici. — Tudi Ljubljana je izstopila iz svoje struge, poplavliva Ljubljanska barje.

Dunaj 28. Včerajšnja „Wiener Zeitung“ javlja: Tajni svetovalec Friderik grof Schönborn je imenovan prvim predsednikom upravnega sodišča, tajni svetovalec dr. Evgen vitez Böhm-Bawerk pa predsednikom senata pri upravnem sodišču.

Trgovinske brojavke.

Budimpešta. Pšenica za je-on	6.48	6.53
Pšenica za spomlad 1896	6.82	6.84
Oves za jesen	6.70—6.75	6.75
Koruzna za oktober	6.—	6.05
ma-j-juni 1896	4.51—4.53	
Pšenica nova od 75 kil. f.	6.70—6.80	od 79 kil. f. 6.75—6.85, od 80 kil. f. 6.85—6.90
od 81 kil. f. 6.95—7.—	od 89 kil. f. 7.10—7.15	od 80 težem 6.50—6.75; prosa 5.30—5.60
ražnava 6.—6.20.		
Pšenica: Omenjene ponudbe, kapci neveljeni, trg zaradi tega mlačen 5—10 nvd. ceneje. Rž 6 nvd. ceneje. Vreme: dož.		
Praga. Neratirani sladkor za november	f. 13.60	nova letina 13.65, brez carine, raztoče.
Praga. Centrifugal novi, postavljen v Trst in carino vred odpošiljatev procej f. 31.—.		Con casud 32.—.
Četvrti 33.—.		V glavah (sodih) 32.50 —.
Havra. Kava Santos good average oktober	92.—	za februar 89.75.
Hamburg. Santos good average za oktober	74.75	december 74.85
marc 72.—		mirno.

Dunajaka borza 28. oktobra 1895

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	100.20	100.15
„v srebru	100.60	100.60
Avstrijska renta v zlatu	121.45	120.60
„v kronah	100.80	100.85
Kreditno akcije	398.60	398.20
London 10 let.	120.25	120.20
Napoleoni	9.54	9.53 1/2
20 mark	11.78	11.75
100 Halj. lir	45.15	45.15

Osmica

se odpré v nedeljo 27. oktobra v dvorcu „Villa Bovecon“ pri sv. Mariji Magd. zgoraj hšt. 78. Podpisani bode točil izvrstno vino iz istrskega refoška. — Slovenci so uljudno vabljeni, kapljica je domača. Udani

Mihalj Bovecon, posestnik.

Kamenoloma v najem.

Podpisani naznanja, da želi oddati v najem ali pa prodati svoja dva kamenoloma v bližini postaje Prosek. Velika sta 10000 □ metrov in imata najlepši kamen, ki se ga more dobiti na Krasu.

Natančno sa poizve pri lastniku g. Ivanu Briščeku, Briški št. 11, z. p. Opčine nad Prosekom.

JAKOB ŠTRUKELJ - TRST
via Caserma št. 16 uhod piazza della Caserma.
(nasproti veliki vojašnici),
prodaja po neverjetnih nizkih cenah vsakovrstna angloška
kolesa (bicykle)
Zastopstvo koles „Raleigh“ iz tovarne „Raleigh Cycle Co“ Ltd. Nottingham Anglesko in koles „Adler“ iz tovarne H. Kleyer Frankfurt.
Kolesa „Raleigh“ in Adler so svetovno znana, poslednja rabijo se v nemški vojski.
Kolna pošilja se na deželo in na vse kraje brez vseh stroškov.
Sprejemamo se poprava vsakovrstnih novih in starih koles in šivalnih strojev.
V zalogi nahajajo se vsakovrstna orodja in priprave za kolesa.
Zahtevajo naj se ceniki!

Josip Pizzarello

mehanik

izvršuje vsakoršne poprave šivalnih strojev in dvokoles. Prodaja nove in rabljene šivalne stroje in dvokolesa.

Via Madonna del mare šte. 4, uhod via Fontanone, vstrice hšt. 12.